

Nhân dịp dự luật Ngô Thanh Hải

BS. Trần Văn Tích

Thượng Nghị sĩ người Canada gốc Việt Ngô Thanh Hải dự thảo một đạo luật nhằm tưởng niệm ngày 30.04. Dự thảo gây tranh luận trong cộng đồng.

Nguyên nhân gây tranh luận : tên gọi dự luật

Bên Hoa Kỳ, tại tiểu bang Virginia, đã từng có những đạo luật liên quan đến Việt Nam Cộng Hoà. Đối với Ngày Quốc Hận 30.04, chúng ta có ít nhất hai nghị quyết. Nghị quyết SJ 455 mà chủ nhân là ông Dick Black mang tên *South Vietnamese Recognition Day in Virginia*. Đến lượt ông Leslie Byrne, chúng ta có SJ 139 với danh xưng *National Vietnamese Remembrance Day*. Cũng ông Leslie Byrne là tác giả SJ 137 được gọi là *Vietnamese American Freedom Fighter Day*; dự luật này có nội dung vinh danh Quân lực Việt Nam Cộng Hoà*.

Dự luật Ngô Thanh Hải gây tranh cãi vì tên gọi *Journey to Freedom Day*. Tên gọi này gây dị ứng trong dư luận đồng hương vì không có nhóm chữ Ngày Quốc Hận.

Ngày Quốc Hận dịch là gì?

Theo tôi, chúng ta có thể dịch nhóm chữ Ngày Quốc Hận sang Anh-Mỹ ngữ bằng nhiều cách : *Mourning Day, Hatred Day, Anger Day* tùy theo sắc thái ngữ nghĩa của từng chữ. Dân Cambốt chọn ngày 20.05 làm ngày *Day of Maintaining Rage, Day of Tying Anger* nhưng tên gọi chính thức thì khá dài : *Day of Hatred against the genocidal Pol Pot-Ieng Sary-Khieu Samphan clique and the Sihanouk-Son Saan reactionary groups*.

Ngày *Quốc Hận* là một khái niệm hoàn toàn Việt Nam. Ngày 20.07, ngày ký kết Hiệp ước Genève chia đôi đất nước đã từng được quần chúng Miền Nam trước đây gọi là Ngày Quốc Hận. Vậy nay nếu muốn dịch sang Anh-Mỹ ngữ ba chữ Ngày Quốc Hận thì tôi nghĩ có thể sử dụng khái niệm *Vietnamese Mourning Day*

Kết luận

Đề nghị Thượng Nghị sĩ Ngô Thanh Hải đổi tên dự thảo luật của mình thành *Vietnamese Mourning Day Act* (hay *Bill*). Nếu e rằng chỉ có dân chúng Miền Nam Việt Nam mới mang hận, nuốt hận vào ngày cuối tháng tư đen thì có thể thêm chữ *South* vào tên dự luật để thành *South Vietnamese Mourning Day*. Canada cũng đã có sẵn *National Day of Mourning* vào ngày 28.04 nhằm tưởng niệm giới công nhân lao động, ngày này mang ý nghĩa phân nào gần gũi *Labor Day*, ngày Lao động Quốc tế.

Và rồi từ rày về sau, nếu có cá nhân hay tổ chức nào muốn lịch sử nhân loại nói chung, lịch sử dân tộc chúng ta nói riêng, không quên Ngày 30.04 thì xin cứ tha hồ đệ trình dự thảo luật lên các cơ quan lập pháp nước ngoài để yêu cầu ban hành các văn kiện lập pháp lập qui mang tên *(South) Vietnamese Mourning Day Act* hay *Bill*.

16.03.2015

*Tên gọi chính thức của Quân lực Việt Nam Cộng Hoà trong tiếng Mỹ – không phải tiếng Anh! – là AFRVN, Armed Forces of the Republic of Vietnam. Vậy mà dự luật không dùng nhóm chữ tắt chính thức và quen thuộc, lại sáng tạo ra nhóm chữ lạ hoắc Vietnamese American Freedom Fighter!